

Juroomeelu gi moo bokk ci Juróom-ñaari — Ñaareelu Lim biyya

Nguuru Yàlla yi ci Kàddug waxu Bibil bi

Jeff Pippenger

2023-09-15

Ci bind ji weesu woon, nu wonnee ne Millerites mën nañu gis Room lu weesu Room gu ñu tudd buur-bàkkaat ak Room gu paapal rekk, doonte sax dañu waxoon ci wuute yi nekk ci diggante kàttan yooyu ñaar. Ci seen xel, wuute yi nekk ci diggante Room gu buur-bàkkaat ak Room gu paapal indiwal leen ci xam ne Room gu paapal moo doon juróomeel nguur gi toppoon ñeenteel nguur gi, mooy Room gu buur-bàkkaat. Gannaaw njeexital bi amoon ci atum 1844, Soeur White wone na ne ñetti kàttan yi ci Peeñu ma 12 ak 13 mooy njaay mi ci sareet 12, ba noppi paap bi, mooy rab wi jóge ci géej gi ci sareet 13, te topp na ko États-Unis, mooy rab wi jóge ci suuf si. Bi fondmañ bi tëjeewee, Boroom bi ubbi na leer gi ci ñoom ci mbooloom ñetti wàll yi, mooy njaay mi, rab wi ak yonent bu dëggul bi, te mbooloo moomu moo jiite àddina si ba Armageddon ci sareet 16 bu Peeñu ma.

«Rëddinu waxu yonent bi, bi ñu gisee xeetu misaal yii, tambalee na ci Peeñu 12, ak njaay mi doon wut a rey Kirist bu Mu juddoo. Waxees na ne njaay mi mooy Seytaane (Peeñu 12:9); moom la doon yëngu ci Erodd ngir rey Musalkat bi. Waaye jëfandikukat bu gën a mag bu Seytaane ci xeex ak Kirist ak ay nitam ci at yu njëkk yi ci jamono ju Kiriscaange, mooyoon Nguuru Room, bi nekkoon fu diine ju bokk ak xonq yi di diine ji gën a law. Noonu nag, doonte njaay mi, ci njàlbéenam, di firndeel Seytaane, waaye itam, ci beneen anam, mooy misaalu Room gu bokk ak xonq yi.»

Ciib 13 (sarax 1–10) dañu fa mel ne amna beneen rab buy mel ni “sàrtt,” te dragon bi jox na ko “dooleem, ak toogu nguuram, ak sañ-sañ mag.” Mbind mi, ni ko yépp lu bari ci Protestaanj yi gëm, dafa tekki paapasi bi, mi jot ci doole, ak toog, ak sañ-sañ gañcaax yi nguur gu màgg ga Room bu yàgg ya moomoon woon. Ci mbirum rab wu mel ni sàrtt wi, waxees na ne: “Joxees na ko gémminñam guy wax yu màgg ak saaga.... Mu ubbi gémminñam ngir saaga Yàlla, ngir saaga Turam, ak këràm gu sell ga, ak ñi dëkk ci asamaan.” “Joxees na ko it ngir mu xare ak gaayi Yàlla yu sell yi, ba not leen; te joxees na ko sañ-sañ ci kaw xeet yépp, ak làkk yépp, ak réew yépp.” Kàddug wax jii, gi bëgg a mel ni melokaanu tuur wu ndaw wa ci Daniel 7, bañu ca am genn sikki-sakka, dafa jublu ci paapasi bi.

«Ñu ko maye kàttan ngir mu sax ñeent-fukk ak ñaari weer.” Te, nee na yonent bi: “Gis naa benn ci ay boppam, mel ni dees ko gaañu ba ci dee.” Teaat: “Ki jëriñ nit ñi ca njaam ga, moom it dina dem ca njaam ga; ki rey ak saafara bi, war na ñu rey ko ak saafara bi.” Ñeent-fukk ak ñaari weer yi, ñoom lañuy benn ak “jamono ak jamono yi ak genn-wàllu jamono,” ñetti at ak genn-wàll, walla 1260 fan, ci Daniel 7—jamono ji kàttanu baab bi war a sonal nit ñi Yàlla. Jamono jii, ni ñu ko waxe ci ay xaaj yu jiitu, tambalee na ak kilifteefu baab bi, A.D. 538, te jeex na ci 1798. Ca jamono jooju, soldaar Farās yi jàpp nañu baab bi ne ko ca njaam ga, te

kàttanu baab bi jot na ci ay gaañu yu rey; noonu la kàddug wax ba mat, “Ki jëriñ nit ñi ca njaam ga, moom it dina dem ca njaam ga.”»

“Ci jamono, am beneen nata nañu fi indi. Yonent bi ne: ‘Ma gisoon beneen rab buy génne ci suuf si; amoon na ñaari geñ yu mel ni xar.’ Aaya 11. Mbind mi rab boobu am ak noonu mu yéegée, ñoom ñaar dañuy won ne xeetu réew mi mu tegtal bokkul ak yi ñu won ci melo yi jiitu. Réew yu mag yi nguuru adduuna, ñu wone ko yonent Daniel ni ay rab yu lekk, di yéeg bi ‘ñenti ngelawi asamaan di xeex ak géeg gu mag gi.’ Daniel 7:2. Ci Peeñu 17, malaaka ma firi ne ndox yi dañuy tegtal ‘xeet yi, mbooloo yi, xeeti réew yi, ak làkk yi.’ Peeñu 17:15. Ngelaw yi, màndarga lañu ci xuloo. Ñenti ngelawi asamaan yiy xeex ci géeg gu mag gi dañuy tegtal ñaawtéef yu metti yu nangu ak yu réew yi jélée kàttan ci jàppale ci ngànnay ak sàkku-gànt.”

“Waaye rab wu am bënni xar, gis nañu ko mu ‘jógé ci suuf si.’ Bu dul daanu yeneen doole ngir taxawal boppam, xeetu réew mi mel ni moomu war na jóg ci suuf su kenn dëkkul woon bu baax, te magg ndank-ndank ak jàmm. Kon nag, manula jóg ci biir xeeti réew yi fees te di xeexante ci Àddina gu Yàgg ga—géeg gu yëngu-yëngu ga ngiy tekki ‘xeet yi, ak mbooloo yi, ak xeeti réew yi, ak làkk yi.’ Fàww nag, war nañu ko seet ci Kontinaanu Sowwu bi.”

“Ban càmm bu bees bu Àdduna Bees bi mooy mi doon jóg ci kàttan atum 1798, di joxe yéene bu doole ak maggat, te di yóbbu xelum àddina? Jëfandikookat misaal mi bàyyiwul benn laaj. Am na benn réew rekk, te du kenn ku dul moom, miy wóorale melokaan yi ci waxu wax ji; te muy tegtal bu leer, bu amul sikk, Réew yu Bennoo yi yu Amerik. Yeneen yoon ak yeneen yoon, xalaat bi, lu tollook baat yi sax yu bindkat bu sell bi, jëfandikoo nañu ko ak xel mu àndul ak coobare, ci waxi njiitalkat ak bindkat taarix, ngir melal ni réew mii jógé ak ni mu maggé. Gànaar ga gisoon nañu ko muy ‘jógé ci suuf si’; te, ni ko tekki nañu, baat bi fii ñu tekké ne ‘jógé’ tekkee na ko ci dëgg-dëgg ne ‘magg walla saxaw ni gancax.’ Te, ni nu ko gis ba noppi, warees na ne réew mi feeñ ci suuf su kenn woonul. Kenn ku siiw ci bind, bi muy melal ni Réew yu Bennoo yi jógé, wax na ci ‘kumpag ngir ni mu génnee ci neen,’ te mu ne: ‘Ni peppu gu noppi la nu magg ba nekk nguur gu yaatu.’—G. A. Townsend, *The New World Compared With the Old*, page 462. Ab xibaarukaay bu Evrop bu 1850 waxoon na ne Réew yu Bennoo yi nekkoon na nguur gu yéemu, gu doon ‘feeñsi,’ te ‘ci biir noppi gi suuf si, di yokk bés bu nekk sa doole ak sa maggal.’—*The Dublin Nation*. Edward Everett, ci ab kàddu gu mu waxoon ci mbind mi aju ci ñi sosoon réew mii, di Pilgrim yi, wax na: ‘Ndax da ñu seetoon bérab bu weesu, bu dul merloo ndax suturaam, te wóor ndax soreem, fa ndaje gu tuuti gu Leyden man a am seen sañ-sañu xel mu sell? Xoolleen réew yu yaatu yu mag yi, yi ñu yebal ci kawam, ci nangu gu ànd ak jàmm, ... ràkkaayu bant ba!’—Speech delivered at Plymouth, Massachusetts, Dec. 22, 1824, page 11.

“Te amoon naari wàllu ñaar yu mel ni xar.’ Wàll yu mel ni xar yooyu dañuy won ndawte, sell gu baax ak lewet, te loolu bennoo na bu baax ak jikko ju États-Unis amoon ba ñu ko won yóonent bi ni muy ‘jógé’ ci atum 1798. Ci diggante gaayi kërceen yu ñëkk a daw, ñi dawsi Amerik ngir seet fu ñuy aar seen bopp ci nootug buur ak muñadiw sargal-kat yi, am na ñu bare ñi dogaloon samp gëstu nguur gu samp ci suuf su yaatu su yéeme ngorug nit ci mbiri réew ak ci mbiri diine. Seen gis-gis am nañu berab ci Bés-bu-Jébbaleg Bopp, bi di wax dëgg gu mag gi ne ‘nit ñépp bindees nañu leen yam’ te ñu jagleel leen sañ-sañ yu kenn mënul dindi, di ‘dund,

ngor, ak sàkku bànnex.’ Te Constitution bi dafa waral nit ñi sañ-sañu nguurg seen bopp, ndaxte mu tëral ne saytu yi nit ñi tànn ci baatub askan wi ñooy def ay yoon te doxal leen. Ñu jagleeloon itam sañ-sañu goreel ci ngëmug diine, ba nit ku nekk man a màggal Yàlla ni ko ay xelam santaane. Réew mi tabaxoo ci réewum askan ak ci Protestantisme. Yooyu ay prinsip yu dëkkandoo yu nekk sirru kàttanam ak yokkuteem lañu. Ñi ñu sonal ak ñi ñu toroxal ci bépp suufu kërceen yi jublu nañu ci réew mii ak yéene ak yaakaar. Milyon yi ngi jëndi ay tefesiem, te États-Unis yéeg na ba nekk benn ci réew yi gën a am doole ci àddina si.”

“Waaye nag ga am bakk yu mel ni yu xar moo ‘wax ni ab jiné. Te muy jëfe mboolem kàttanu jëkk ba ci kanamam, te di tax suuf si ak ñi ci dëkk di sujjóotal jëkk ba, moomu ga woon nañ ko gaañu dee te mu wérat; ... di wax ak ñi dëkk ci suuf si ne, war nañu defar nataalu rab wi, moomu mi amoon gaañu sabar te dundaat.’ Apokalips 13:11–14.” Xeex bu Mag bi, 438–441.

Wàll wi nettali ne saar yu fukk ak ñett dañuy won naggin wi, rabu wi ak yonent bu dëgëralul bi, ñetti doole yi ci Peeñu gi fukk ak juróom-benn yu jiite àddina ji ba Armagedon. Ñetti doole yooyu ku nekk am na ay saar yu koy jébbal yu ëmb benn taarixu waxi Yàlla bi. Juróom-benn aaya yu mujj yi ci Daniel fukk ak benn tambali nañu ak wax ji, “Te ci jamono ji mujj,” te loolu mooy 1798. Gannaaw loolu, juróom-benn aaya yooyu dañuy tegtal yëngu-yëngu yu mujj yu paapaa bi, ba ci aaya bu jëkk bi ci Daniel fukk ak ñaar Mixaayel taxaw, ngir waxtu nattu nit ñi tëj, te loolu duggali juróom-ñaari mboolem musiba yu mujj yi. Ci aaya fukk ak ñeent benn ci saar bi fukk ak benn, yégleb waxtu woowu wi merloo paapaa bi te tàmbali reyante gu metti gi di am balaa waxtu nattu nit ñi tëj, ñu ko tegtale ci ni “xibaar yu jóge penku ak bëj-gànnaar.”

Baatu penku ak bëj-gànnaar mooy waareb mujj bi ci artu, ndax dees koy yégle lu jiitu Michael taxaw. Moo di ndawtalub ñetteelu malaaka bi ñuy yégle bi Xelum Sell mi di tuur. Daniel dafa teewal ndawtal bi ne am na ñaari wet. Baatu “gànnaar” bi di merloo papaas bi mooy baatu biy won ne “buur bu gànnaar” bi mooy dooley papaas bi, te baatu “penku” bi mooy baatu doom yi joge penku, te loolu mooy Islaam. Ndax kañam, am na itam yeneen tekki yu am solo, waaye penku misaal la ci Islaam, te antikrist bi mooy naaféq bu Buur bu dëgg bi ci Gànnaar. Baatu ñetteelu malaaka bi miy waare ci nangu màndargay buur bu gànnaar bi (màndargay rab wi), mooy itam waare ne Islaam dina dóor fa kaasu tooñ bi fees ba mat ngir Etazini, te Etazini di feesal kaasu tooñam ci yoonu Dibeer.

Peeñu teral ci benn-fuk ak ñett, tàmbalee ca aaya fukk ak benn ba ci kanam, mi ngi xamle benn biir yonent bu méngoo la, te moom itam dafay tàmbali ci jamono mujje gi ci atum 1798.

«Ban xeetu Addina Bees bi mooy mi nga xam ne ci atum 1798 dafay yéeg di am kàttan, di joxe yaakaaru doole ak màggat, te di yóbbu xelum àddina? Jëfandikookatub màndarga bii du may benn laaj. Benn xeet rekk, te du leneen ludul benn, moo ànd ak melokaan yi ci wax jii; te mu di won bu leer ne mooy États-Unis d’Amérique.» The Great Controversy, 440.

Benn nettali wax ci taarixu waxu yonent bi lañu tëral itam ci Peeñu Yowaana fukk ak ñett, sarax yi fukk ak benn ba fukk ak juróom-ñett, ni ñu ko tërale ci Daniyel fukk ak benn, sarax fanweeri ak ñaar ba fanweeri ak juróom. Ni ko mel ci sarax yi nekk ci Daniyel, nettali bi ci wàllu doxalin Amerig muub na ci tëjину waxtu jéggale gi, bi États-Unis di gaññ àddina ngir nangu màndargu rab

wa. Gannaaw loolu, ni ci Daniyel fukk ak benn, yégleb jamono ji ñu koy wone ci saar bi fukk ak ñeent. Moom taxawaayu njëg bi la ci ñaari pàcc yi, lu dul ne sarax yi ci Daniyel dañuy melal jëfandikoo yi ci pàppaas bi, te Peeñu Yowaana fukk ak ñett mooy xamle wàllu États-Unis. Ci ñaari rëddooyu wax yooyu, gis nanu ne saar bi fukk ak juróom-ñaar ci Peeñu Yowaana moo itam di ëmb taarix boobu, waaye mooy door a fësal wàllu njaay mi, mi ñu tektale ni fukki buur yu tollook Mbooloom Xeeti Àddina bi. Ñetti saar yi ñu seet ci rëdd ak rëdd dañuy xamle wàllu njaay mi, rab wa ak yonentub fen ba, yi ci saar bi fukk ak juróom-benn di yóbbu àddina jépp ba Armaagedon; moo tax am solo bu mag ne Yowaana xamle na nu ne bi saar bi fukk ak juróom-ñaar tàmbalee, kenn ci malaaka yi tooyoon na juróomi mbas mi mujj moo dikk ngir wax ak Yowaana ci attec jigéenu njaalooju Room.

Noonu benn ci juróom-ñaari malaaka yi yoroon juróom-ñaari kaas ya ñëw ci man, wax ak man ne ma: “Ñëwal fii; dinaa la won mbugalu jigéen ju ñaaw ju mag ji toog ci kaw ndox yu bare: moom mi buur ya ci suuf séyloo ak moom, te waa suuf si màndi ak biiñu njaxlafam.” Peeñu Yowaana 17:1, 2

Ci jamono Millérite yi, mbir mi nekkoon ci Room gu bokk ak xeeñ ak Room gu baab, waaye ci mujj gi mbir mi mooy benno bu ñetti wàll. Ni mu leen ràññee ci ñetti doole yooyu ci ay saar 12 ak 13, noonu itam mu leeral ne jigéen ji ci saar 17 mooy paapasi bi.

“Jigéen ji [Babylon] ci Peeñu 17 ñu melal ko ne: ‘soloo na mbubb mu xonq bu gën a tar ak bu xonq, te rafetloo na ak wurus ak doj yu tedd ak per; yor na ci loxoom kaas bu wurus, fees dell ak ay ñaawtéef ak sobe yu bon: ... te ci jëlam amoon na tur wu ñu bind, “Kumpa, Babylon bu Mag bi, ndeyi jigéen yu moykat yi.” ’ Yonent bi ne: ‘Gis naa jigéen ji màndi ak deretu gaayi Yàlla yi sell, ak deretu seede yi Yeesu.’ Te itam ñu wax ne Babylon mooy ‘dëkk bu mag boobu, buy nguuru ci kaw buur-yi suuf si.’ Peeñu 17:4–6, 18. Kàttan ga nga xam ne diir na lool ci ay xarnu di yor nguuru gu not ci kaw buur-yi Kirisiteyaante, mooy Room.” The Great Controversy, 382.

Kon, kañ la jaar-jaaru yonent biñ teewal ci saraxalekat gu fukk ak ñaar gi di tàmbali?

Noonu mu yóbbu ci xel ba ca àll ba: te gis naa jigéen ju toog ci rab wu xonq, fees ak tur yu xas Yàlla, te am juróom-ñaari bopp ak fukki wéex. Jigéen ja solon na mbubb mu tollu ci xarala ak xonq, te tàllaloo wurus ak doj yu wert ak per; te yor na ci loxoom kaasu wurus gu fees ak ay seetaan ak sobeefu njaalooam. Te ci kanamam bindoon nañu tur wii: KUMP, BABILON BU MAG BI, NDEYU JIGÉEN YU NJAALOO AK AY SEETAAN YI CI SUUF SI. Te gis naa jigéen ja màndi ak deretu gaayi Yàlla yi sell, ak deretu seede yi Yeesu; te ba ma ko gisee, yéemu naa lool ak njàqare gu réy. Peeñug Yàlla 17:3–6.

Ngir Yowaana man a gis jigéen ji, yóbbu nañu ko ci yoonu yonent ba ca màndiñ ma, mi Yowaana boppam waxoon ba noppi ci jaar-ñaar ña ne moo di juróom-ñaar tééméri ak juróom-benn-fukk at yi ci nguuru baap bi, ci saraxal fanweeri at ak ñett ci saar 12.

Te jigéen ji daw dem ca màndiñ ma, fa Yàlla waajalal ko bérab, ngir ñu dundeel ko foofa di junni ak ñaari tééméri ak juróom-benn-fukk fan.... Te ñu jox jigéen ja ñaari laaf yu mággu yu malaaka bu réy, ngir mu naaw dem ca màndiñ ma, ca sa bérab, fa ñuy dundeel ko ab jamono,

ak jamonoy, ak genn-wàllu jamono, soree kanamu jaan ga. Peeñu Yàlla 12:6, 14.

Yowaana yóbbu ko ci jamono jiitu yiir gi, waaye saar ñatt ba ca kanam mi ngi wax bu leer fu nekk ci biir junni ak ñaar téeméer ak juróom-benn-fukk at yooyu lañu ko yóbbuwoon, ndax jigéen ji dafa ba noppi màndi deretu fitnaas, te ba noppi mooy “ndeeyu njaaloo yi.” Yowaana yóbbu nañu ko ba ca mujjug jamonoy yiir gi, ndax jigéen ji dafa ba noppi naan deretu fitnaas, te it kërceen yu Protestaan yi dafañu ba noppi dellusi ci saayamam, di doon ay doomam; ndax ci jamono jooju lañu ko xame ne mooy “ndeeyu njaaloo yi.” Dafa ba noppi am ay doom. Seede Yowaana ci saar fukk ak juróom-ñaar mi tambalee na ci atum 1798, ni ko yem ci beneen taarixu waxu Yàlla ga teewaloon rab wa ci Daniel fukk ak benn ak yonent bu dëggul bi ci Peeñu gi fukk ak ñett.

Ni ci yene ak ñaari rëdd yi ci des, bu saar 17 jeexee, saar 18 mooy jëfandikoo teg xebaraaru waxtu wa. Ñetti rëdd yu yonent, kenn ku nekk ngir benn ci ñetti boole bi. Ñoom ñépp dañu leen wone ci benn tegtalu jaar-jaar buy tãmbalee ci 1798 te di wéy ba kera gu mujju gi, te ñoom ñépp dañuy dëgëral xebaraaru artu gu mujj gi.

Tàbali Abakuk yi mi ngi wax ci mbirum Peeñu yi fukk ak juróom-ñaar ak njàng mu gën a yaatu lool, ba tax maa ngi léegi jáll ci léebu bi tekk ci saar bi di wone juróom-ñett nguur yu waxi Kàddu Yàlla.

Te fii mooy xel mu am xam-xam. Juróom-ñaaari bopp yi mooy juróom-ñaaari tund yi, ci kaw yi jigéen ji toog. Te am na juróom-ñaaari buur: juróomi dañoo daanu, kenn moongi fii, ka ca desagul a ngëne; te bu ñëwee, war na nekk ab diir bu gàtt. Te rab wa woon te nekkatul, moom itam mooy baatukaayu juróom-ñaaari buur yi, te mu ngi boka ci juróom-ñaaari ñi, te dina dugg ci alkande. Peeñu 17:9–11.

Daanel wax na Nebukadnesar ne: «Yow yaa di boppu wurus bii.»

Te fëpp fu nit ñi doomu nit dëkk, rab yi ci tool yi ak picci asamaan yi, moom jox na la leen sa loxo, te def na la boroom ci seen kaw yépp. Yow yaa di boppub wurus bii. Daniel 2:38.

Daniel itam Nebukadnesar ne: «Yaw, buur bi, yaa ngi doon buurub buur yi.»

Yow, ya buur bi, yaay buur bu ëpp buur yépp; ndaxte Yàlla ju jóge ci asamaan moo la jox nguur, kàttan, doole ak ndam. Daniel 2:37.

Nebukadnesar mooy “bopp” bi, te moo nekkoon buur, te moo nekkoon buurub yeneen buur yi ndaxte dafa doon ki teewal njëkk ci nguur yi ñu teewal ci nataal ba. Nebukadnesar mooy buur bi wurus di teewal, te yeneen nguur ak yeneen buur yi dinañu leen teewal ak yeneen metaal yi ci nataal ba, waaye Nebukadnesar mooy ki njëkk, ba tax mu doon buurub buur yi. Am na beneen toftal bu nu dul jëfandikoo fii léegi mooy ne nguug Babilon dafay teewal nguur gi di wut a roy Kirist, moom mi di dëgg-dëgg Buurub buur yi.

Ci doxal seede Esayi ci seede yonent-fukk ak ñaar téeméer ak ñaar-fukk at yi (juróom-ñaaari fan yii ci Leewiitik 26), Esayi jàppal buur yi ne ay bopp lañu.

Ndax boppu Siri mooy Damas, te boppu Damas mooy Resin; te ci biir juróom-benn fukki at ak juróom, dees na damm Efrayim ba mu nekkulati xeet. Te boppu Efrayim mooy Samari, te

boppu Samari mooy doomu Remalya. Su ngeen gëmul, fekk dungeen taxaw bu dëgër. Esayi 7:7, 8.

Esayi dafa tēnk taxawal njàlbéen bu ñaar i jamono yu ñaar junni ak ñent téeméer ak ñaar-fukk ci at yi, yi jēm ci nguugug bëj-gànnar gu Samari ak nguugug bëj-saalum gu Yuda; te bi mu koy defee, mu boole ci ñaari seede ne dëkkub nguug gu njëkk mooy boppam, te buur mooy boppu dëkku nguug gu njëkk ga. “Bopp” mooy buur ak nguuru buur. Ci Peeñ mi, benn rëddoo gu mel noonu lañu jàppaat ni ci Danyeel.

Kon nag, bi mu yóbbu Yowaana ba ci at 1798 te jox ko lāng gu xamale ne am na juróom-ñaari “bopp,” mooy mu ngi xamale ne am na juróom-ñaari nguug. Gannaaw loolu, ñu wax ko ne juróomi bopp yi walla nguug yi daanu nañu. Ci 1798, juróomeelu nguug gi ci waxu yonent yi ci Biibël dafa doon a daanu, ba mu jot gaawa gu rey, te gaawa googu dina wéralati.

Yowaana mi taxaw ci jaar-jaari jamono yiir mujj gi ci atum 1798, dees na ko itam wax ne kenn ci bopp yi “am na.” Juroom-benni nguug gi ci kàddu waxi Yàlla yi ci Biibël tambalee na ci 1798; moo tax ba Yowaana ñu yóbbu ko ci càkkuteef ci 1798, nguug ga nekkoon booba mooy Etats-Unis, te ñu yokk ci xamal ko ne juroom-ñaareel nguug ga dafa nekk woon ci kanam bu 1798, ndaxte jotagul woon. Juroom-ñaareel nguug ga nekk woon ci kanam bu 1798, mooy Mbootaayu Xeeti àddina yi, ñi ñuy tegtal ci fukki buur, te ñoo doon wàll wi Apokalips 17 di wax. Waaye am na itam juróom-ñetteel bi, miy bokk ci juróom-ñaari yi. Room dafa feeñaat saa su nekk ci juróom-ñetteel bi, te bokk na ci juróom-ñaari yi.

Am nañu lool lu ñu war a wax ci li nekk ci sareet fukk ak juróom-ñaareel bi, waaye nun dañuy rekk wone juróom-ñaari nguuru yi ci waxi yonent yi nekk ci Biibël, yi sareet fukk ak juróom-ñaareel bi teg, ngir gis ni xam-xamu Millerite ci ñeenti nguuru yi méngoo ak juróom-ñaari nguuru yi nekk ci Peeñu 17.

Dina jëfandikoo ci bind bi ci topp.